

[Finansministeren]

Jeg tror, at vi nu lægger op til dels at give det grønlandske samfund den nødvendige håndsrækning til at komme videre i udviklingen, dels gør det klart, at vi fra både grønlandsk og dansk side skal gøre så meget som muligt for at skabe et reelt grundlag for, at det grønlandske samfund i de kommende år kan blive bedre og bedre selvhjulpet. Man kan sige, at i kraft af dobbeltbeslutningen om at lave en beskeden reduktion i bloktilskuddet som udgangspunkt for de videre forhandlinger og samtidig tilbageføre midlerne til erhvervsudviklingen i Grønland på det område, hvor de mest lovende muligheder tegner sig, har vi taget et skridt, der præcis peger i den retning.

Men jeg takker for den velvillige behandling af lovforslaget og ser frem til en hurtig vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, der den 28. oktober 1992 blev nedsat til behandling af lovforslag vedrørende Grønland. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 312:

Forslag til lov om ændring af lov om tjenestemandspension, lov om pensioner efter tidligere tjenestemandsløve m.v., lov om vederlag og pension m.v. for ministre og lov om pensioner efter tidligere love om vederlag og pension m.v. for ministre. (Ophævelse af regler om samordningsfradrag og tilpasning til skattereform og arbejdsmarkedsbidrag).

Af finansministeren (Lykketoft).

(Fremsat 19/5 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Klaus Hækkerup (S):**

Spørgsmålet om samordningsfradraget og en mulig ophævelse af det har været diskuteret adskillige gange her i Tinget, og det må derfor hilses velkommen, at regeringen nu har fremsat et lovforslag, som indebærer en ophævelse af samordningsfradraget. Forslaget er samtidig tilpasset regeringens forslag til en skattereform og indførelse af et arbejdsmarkedsbidrag.

Samordningsfradraget, som vi kender det og har diskuteret det så mange gange, blev indført i 1970 som et led i overenskomsterne mellem staten og tjenestemandorganisationerne. Fradraget var en forudsætning for, at tjenestemandspensionister kunne få fuld folkepension, og man ønskede samtidig at undgå, at tjenestemandspensionerne og de sociale pensioner tilsammen blev større end tjenestemandens løn.

Samordningsfradraget er siden blevet lempet to gange. Første gang blev samordningsfradraget for ægtefæller fjernet, så der ikke var to samordningsfradrag på den samme tjenestemandspension, og anden gang blev der gennemført en mindre nedsættelse af samordningsfradraget for de laveste tjenestemandspensioner.

Med lovforslaget ændres princippet for pensionsberegningen for tjenestemænd således, at egenpensionen ved fuld optjent pensionsalder på 37 år og på alle skalatrin som udgangspunkt beregnes som 57 pct. af den pensionsgivende løn. Forslaget indebærer sikkerhed for, at ingen pensionister vil få udbetalt en lavere tjenestemandspension, men der vil heller ikke blive givet indtægtsstigninger som følge af overgangen til det nye beregningssystem, ikke af denne ene grund i hvert fald.

Lovforslaget indeholder tillige bestemmelser om kvalificeret svagelighedspension, ægtefællepension, børnepension, regulering og reguleringsformen for pensioner samt en bestemmelse om, at de gældende regler om ægteskab på dødslejet afløses af en bestemmelse om, at en efterlevende ægtefælle er berettiget til ægtefællepension, hvis ægteskabet blev indgået mindst tre måneder før dødsfaldet.

Alt i alt er lovforslaget en hensigtsmæssig tilpasning til den øvrige lovgivning, og det er samtidig, som jeg nævnte indledningsvis, en

[Klaus Hækkerup]

imødekomme af et længe næret ønske hos mange tjenestemænd og tjenestemandspensionister om at få samordningsfradraget afskaffet.

Socialdemokratiet kan give sin fulde tilslutning til lovforslagets hurtige gennemførelse.

Per Stig Møller (KF):

Vi er glade for, at dette lovforslag er fremsat. Vi har jo længe ønsket, at samordningsfradraget skulle væk, og vi har også ønsket, at det skulle kunne betale sig at arbejde, så pensionen ikke pludselig blev højere end erhvervsindkomsten på grund af samspilsproblemer.

Da samordningsfradraget jo var et overenskomstsanslignende fra 1970, som det også netop er blevet rekapituleret, har vi hele tiden ønsket, at det skulle forhandles på plads med centralorganisationerne. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at finansministeren har forhandlet med Centralorganisationernes Fællesudvalg, men det fremgår ikke, om organisationerne var glade for det resultat, der er fremkommet. Det siges kun, at man har forhandlet det, og derfor vil jeg godt spørge, om Centralorganisationernes Fællesudvalg også er tilfreds med dette slutresultat.

Beregningerne i forslaget er naturligvis meget vanskelige – det kan ikke være anderledes – og dem vil vi selvfølgelig gå nærmere ind på under udvalgsarbejdet. Men det væsentlige i forbindelse med finansieringen er jo, at finansministeren har løst problemet på den måde, som Socialdemokratiets ordfører netop har nævnt, nemlig ved at kæde det sammen med bruttoskattens indførelse for alle andre og sænkningen af marginalsatserne. Det vil sige, at forslaget ikke kan finansieres, hvis regeringens skattereformforslag falder, og det vil igen sige, at vi ikke kan behandle det foreliggende forslag hurtigere, end forhandlingerne om den samlede pakke, der blev drøftet i nat, skrider frem.

Det betyder altså, at vi må tage endelig stilling, samtidig med at vi tager stilling til det hele, for ellers er der jo ikke nogen finansiering. Hvis vi går ind for dette forslag og derefter går imod skattereformen, mangler finansieringen jo. Derfor må vi se det hele i sammenhæng til sidst, men vi er glade for, at forslaget er fremsat, og princippet går vi kraftigt ind for. Med hensyn til finansieringen må vi jo så se på, om den også findes, når vi er færdige med forhandlingerne.

Helge Sander (V):

Venstre er naturligvis parat til at drøfte afskaffelse af samordningsfradraget, der kan virke urimeligt og uretfærdigt i en række situationer, men vi må jo huske, at samordningsfradraget netop blev indført i forbindelse med en overenskomst og med tjenestemandsoverenskomsternes tilslutning efter ganske grundige overvejelser.

Det er fortsat Venstres holdning, at man må sikre, at en afskaffelse af samordningsfradraget ikke medfører, at en række pensionister vil få mere i pension, end de havde i løn. Det skal fortsat kunne betale sig at arbejde, som der også var enighed om, da vi diskuterede spørgsmålet sidste gang i december 1992; vi må ikke risikere, at indtægten er højere, når man går på pension, end da man var i arbejde.

Venstre vil derfor gerne være med til en afbalanceret afvikling af samordningsfradraget, hvor man tager hensyn til pensionsdækningsgraderne.

Vi synes, det kan være ganske vanskeligt at vurdere lovforslaget i dag, da det hænger sammen med den såkaldte skattereform og bruttoskatten. Vi vil bl.a. godt sætte spørgsmålstegn ved et afsnit i ministerens fremsættelsestale, hvor der bl.a. står:

»Alle nutidige og fremtidige pensionister vil som følge af skatteomlægningen få en betragtelig fremgang i disponibel indkomst.«

I lighed med hr. Per Stig Møller har vi også haft lidt svært ved at se, hvordan forhandlingerne med de kommunale organisationer og Centraladministrationens Fællesudvalg er forløbet, efter at vi har læst forslaget igennem; men det går jeg ud fra at vi får en beretning om.

Vi føler os også noget usikre i forbindelse med de økonomiske beregninger. Er det virkelig rigtigt, at dette forslag er udgiftsneutralt frem til 1997, hvorefter merudgiften fra 1997 til år 2002 bliver opgjort til 120 mio. kr.?

Men alt i alt er vi tilfredse med, at forslaget foreligger nu, og vi er fortsat positive over for afskaffelse af samordningsfradraget.

Lilli Gyldenkilde (SF):

At tiden for længst er løbet fra, at vi skal have et samordningsfradrag, ved vi jo fra tidligere debatter; som det allerede er sagt af den socialdemokratiske ordfører, er der ændret

[Lilli Gyldenkilde]

ved det et par gange, og med dette forslags gennemførelse får vi det endelig afskaffet. Det er en god ting.

Når det er sagt, skal det selvfølgelig også siges, at det naturligvis ikke betyder, at tjenestemandspensionisterne får udbetalt det beløb, som tidligere er fratrukket. Det bliver et led i en skattereformtankegang med skattelettelser, men der bliver altså tale om en forbedring, og det er udmærket.

Så vidt jeg kan forstå, er det jo et ret teknisk forslag, og der skal stilles mange spørgsmål; men jeg har også forstået, at det sikres ved en overgangsordning, at ingen nuværende pensionister får lavere pension som følge af omlægningen. Jeg synes lige, det skulle siges, så det i hvert fald kommer med i historiebøgerne, for det er jo åbenbart sådan, at der bliver brug for, at vi hører forskellige organisationers mening om forslaget. Sandheden er jo, at i hvert fald nogle af dem mener, at der nu bliver tale om, at man tager noget fra tjenestemandspensionisterne, og vi må forvente, at vi får nogle drøftelser om det spørgsmål i udvalget.

Der sker også den ændring, at en tjenestemand fremover ikke kan få en kvalificeret svælgelighedspension, medmindre den pågældende er så syg, at vedkommende kan tilkendes invalidepension efter tab af to tredjedele af erhvervssevne i det til enhver tid aktuelle erhverv. Det synes jeg ærligt talt er lidt skrappt, og jeg vil godt have, at vi prøver at undersøge lidt nærmere i udvalgsarbejdet, om ikke det er et temmelig barsk krav i denne forbindelse.

Når det er sagt, skal jeg også sige, at vi må naturligvis – som de to foregående ordførere også har sagt – se dette forslag i sammenhæng med hele forløbet omkring skattereformen og de andre omlægninger, vi befinder os midt i, og vores stillingtagen vil naturligvis afhænge af, hvordan det kommer til at gå. Men jeg kan da sige, at vi har jo arbejdet i årevis for at få afskaffet dette samordningsfradrag, og vi har ikke nogen bedre idé om, hvordan det kan gøres. Dette være også sagt til finansministeren, så han er klar over, at modellen som sådan synes vi egentlig er ganske god, så vi ender jo nok med at stemme for lovforslaget, men det vil afhænge af, hvordan det kommer til at gå med skatteforhandlingerne.

Poul Nødgaard (FP):

I december 1992 pålagde samtlige partier i Folketinget den daværende finansminister at optage forhandlinger med tjenestemændenes organisationer med henblik på at opnå en aftale om afvikling af samordningsfradraget over et vist antal år – vi, der var med i forhandlingerne, fornemmede vist noget i retning af 8-10 år.

I debatten dengang blev det oplyst, at samordningsfradraget i kroner og øre udgjorde ca. 2 mia. kr. pr. år, og at det alene bliver brugt, når tjenestemandspensionisten er over 67 år og derfor kan oppebære folkepension. Det kan være, at finansministeren vil bekræfte tallet her i dag.

Jeg må nok konstatere, at de berørte tjenestemænd har forstået de politiske signaler på samme måde som jeg selv. Hvad sker der i praksis, såfremt regeringen får gennemført det forslag, som er til behandling her i dag? Som jeg opfatter det, sker der det ganske enkle, at skattereformen bliver taget i anvendelse, idet man konstaterer, at de skattefordele, som de berørte tjenestemænd får ved ikke at skulle betale bruttoskat af pensionen, er så store, at det kan berettige det offentlige til at gå over til et såkaldt nettopensionssystem. Lidt mere forenklet kunne man tage et eksempel med en tjenestemand, som har en pension på 140.000 kr. om året og et samordningsfradrag på 30.000, som bringer pensionen ned på netto 110.000 kr.; det bliver så rent faktisk det tal, man mere eller mindre tager som udgangspunkt fremover for en såkaldt nettopension.

Jeg vil godt have disse ting bekræftet, for jeg synes – og jeg vil gerne sige til finansministeren, at det er ikke nogen bebrejelse mod ham eller hans embedsmænd – at det har været en meget svær lov at læse. Vi har nok savnet nogle eksempler, også på, hvordan den vil komme til at virke i praksis.

Jeg vil også godt lige sige tak for i hvert fald én ting, der lægges op til, og som vi lægger megen vægt på i Fremskridtspartiet, nemlig at ingen kommer i klemme ved overgangen til det nye system. Jeg kan se, at der er nogle overgangsordninger, som vil betyde, at man ikke bringer nogen ud i økonomisk uføre.

Det foreliggende forslag er, som jeg tidligere har nævnt, tæt knyttet til skattereformen, og jeg skal derfor oplyse, at også dette lovforslag naturligvis må indgå i de samlede forhandlin-

[Poul Nødgaard]

ger, der skal finde sted i de kommende uger. Vi i Fremskridtspartiet vil naturligvis deltage aktivt, også selv om flere ledende Socialdemokrater med statsministeren i spidsen ikke synes at være særlig interesserede i dette. Jeg må i den forbindelse gøre opmærksom på, at demokrati jo som bekendt består af samtaler og gensidig respekt for hinandens synspunkter, og jeg håber, at Socialdemokratiet en dag vil indse det.

Må jeg til sidst sige om lovforslaget, at jeg går ud fra, at finansministeren og hans embedsmænd vil prøve at klargøre virkningerne ved at tage en lang række eksempler ud og ligesom illustrere, hvad der sker for den og den, hvorledes det hele er kædet sammen med skattereformen, og hvor vi står samfundsøkonomisk, hvis vi vedtager en lov noget i retning af det, vi står med her.

Rent umiddelbart kan jeg ikke give positiv tilslutning i dag, fordi jeg synes, at vi ligesom savner et beregningsgrundlag for det, vi skal begive os ud i; men hvis det kommer på bordet under udvalgsarbejdet – og jeg regner med, at Finansministeriet vil bidrage med disse oplysninger – må vi snakke om det i det videre arbejde, hvor vi selvfølgelig vil tage aktiv del.

Jørgen Estrup (RV):

Samordningsfradraget er en af de vanskeligste enkeltsager, jeg kan mindes fra min tid i Folketinget; ikke blot fordi man uafbrudt i de 9 år, jeg har siddet i Folketinget, er blevet bestormet af både organisationer og enkeltpersoner – det er selvfølgelig en cadeau til de pågældende, og der har været en kolossal aktivitet omkring problemet – men også fordi det har været svært at forklare, at det på den ene side var noget, der hang sammen med en overenskomst, og på den anden side var noget, som tiden var løbet fra, og som man derfor helt klart måtte se at slippe af med.

Derfor vil vi naturligvis også fra radikal side hilse velkommen, at man nu er nået frem til et løsningsforslag, som i hvert fald rummer en række fornuftige ingredienser. Det gælder både for relationerne mellem pensionsydelse og arbejdsindkomst, som sikrer, at der stadig er det samme indbyrdes forhold mellem pensionister under og over 67 år, som hele tiden har været en betingelse for, at ordningen kan forekomme rimelig, og det er også godt, at man

sikrer, at ingen i hvert fald stilles ringere, men nogle bedre.

Jeg synes, vi må hilse velkommen, at der bliver fremsat et sådant forslag. Det er klart, at der vil være behov for en del klargørende udvalgsarbejde, både internt i det udvalg, der skal beskæftige sig med det, og selvfølgelig også udadtil, før dette forslag endelig kan vedtages. Men jeg synes først og fremmest, man skal hilse velkommen, at vi nu rent strukturmæssigt kommer ud af en ordning, som ikke har været til at forklare på en måde, der kunne skabe ro og tillid til pensionssystemet.

Glønborg (KRF):

Igenmange år har det været en kendsgerning, at intet folketingsmedlem kunne være i tvivl om, at her var der en ordning, som nogle følte som et meget stort problem. Og det er jo nok en kendsgerning, at de, der har følt det som et problem, hører til en gruppe, som nu har god tid, og som er dygtig til at formulere sig, og derfor har vi gang på gang hørt stærke argumenter om det urimelige i samordningsfradraget. Fra Kristeligt Folkepartis side har vi naturligvis taget indvendingerne seriøst.

Men da vi for nogle år siden afskaffede samordningsfradragets virkning på grundlag af ægtefællens situation, syntes vi, at vi havde fået løst det i bund og grund helt urimelige problem. Siden det problem blev løst, har vi været lidt forbeholdne over for prioriteringen af netop dette problem set i forhold til mange andre dybt alvorlige sociale problemer, som vi står med her i landet.

Naturligvis er det noget roderi, at vi har fået det hele stillet sådan an, at man har noget, der hedder et samordningsfradrag. Man må naturligvis have en tjenestemandspension, som er indrettet på grundlag af de ordninger, der i øvrigt gælder i samfundet. Og derfor har vi da alle sammen haft en vis lyst til at komme af med det samordningsfradrag – ikke bare for at få ro, men fordi vi godt kunne se, at det ikke lød særlig fornuftigt, at det var stillet sådan an.

Jeg er selv tjenestemand, og jeg må erkende, at i den egenskab har jeg aldrig kunnet hidse mig særlig meget op over, at den dag jeg bliver 67, sker der en vis samordning af de penge, som samfundet til den tid vil være så venlig at forære mig. Jeg har altid vidst, at det var sådan, og jeg synes ikke, det økonomisk har væ-

[Glønborg]

ret nogen helt stor urimelighed. Derfor tager jeg naturligvis afstand fra den tanke, som nogle har haft: at det par milliarder, der skulle til, for at vi simpelt hen bare kunne fjerne samordningsfradraget og så ellers lade alt andet køre, skulle vi finde. Det kan vi ikke, det bør vi ikke, og det skal vi ikke.

Derfor vil jeg sige, at vi egentlig fra Kristeligt Folkepartis side er godt tilfredse med, at det er lykkedes finansministeren at lave en koordinering af afviklingen af samordningsfradraget. Jeg har ikke været i stand til at gennemgå det i enkeltheder, for det er en stor og indviklet sag, selv om jeg har været til manuduktion et par gange. Men jeg har fuld tillid til, at ideen er rigtig, at princippet er rigtigt, og skulle der under udvalgsarbejdet vise sig lidt, som vi skal have pillet ved, så gør vi det selvfølgelig som sædvanlig. Men ideen er udmærket. Så får vi også det problem løst på en måde, der er økonomisk rimelig for samfundet, for andre pensionister og for tjenestemandspensionisterne.

Finansministeren (Lykketoft):

Jeg er meget glad for den modtagelse, forslaget har fået. Jeg forstår selvfølgelig godt, at flere af ordførerne har taget nogle forbehold, for det er et teknisk meget kompliceret forslag, der er lagt frem her. Og jeg skal gerne påtage mig et ansvar for, at dokumentationen for virkningerne i selve forslaget måske ikke er så god, som den burde være. Det vil vi selvfølgelig straks rette op på i forbindelse med det udvalgsarbejde, der nu begynder.

Men må jeg sammenfattende sige om det, at der dels er en portion i det her, som man kan sige er tekniske moderniseringer af tjenestemandssystemet, som under alle omstændigheder skulle have været foretaget, og som vi benytter lejligheden til at få med. Det er bl.a. spørgsmålet om svageligheds pensionsafgrænsningen, som fru Lilli Gyldenkilde var inde på, og som vi selvfølgelig må kigge på under udvalgsarbejdet. Jeg tror, vi har fundet en meget fornuftig løsning på det, men vi er selvfølgelig modtagelige for argumenter. Det er i og for sig ikke nogen sag, der har med samordningsfradraget at gøre, men en sag, vi har besluttet at prøve at få klare regler for i denne sammenhæng.

Dels er der en anden portion i det, som vedrører beregningen af ægtefællepension og børnepension m.v., og som i og for sig heller ikke nødvendigvis har nogen sammenhæng med den diskussion, Folketinget havde, og den vedtagelse, der var før nytår. Men dér har vi prøvet at lave en ændring i tjenestemandspensionens ægtefælle- og børnetillægssystem, som bringer ordningen mere i overensstemmelse med, hvordan pensionskasseordninger er lavet, og som i sig selv hverken koster eller giver statskassen penge.

Det er mit indtryk, at på dette punkt er organisationerne endda meget positive over for ordningen, også fordi den betyder, at vel vil der i en række situationer blive udbetalt lavere ægtefællepensioner – de vil komme mere på niveau med det, der typisk indarbejdes i moderne pensionsordninger – men til gengæld får man straks ved indtræden i tjenestemandspension tillagt 15 års pensionsalder som ægtefælle, hvis der sker det ulykkelige, at tjenestemanden, der har pensionsretten, dør. Og så bruges der i øvrigt penge på at forbedre børnedelen af pensionsordningen. Men det er altså et afsnit i lovforslaget, som i sig selv er neutralt over for statskassen, men som bidrager til en modernisering.

Og så er der det, som kan siges at være hovedsagen i i hvert fald forsøget på at opfylde Folketingets beslutning sidste efterår: spørgsmålet om teknisk set at få afskaffet samordningsfradraget. Dér tror jeg det er vigtigt at sige til de interessegrupper, som måske har haft overdrevne forventninger i sagen – det gælder ikke mindst Landsforeningen til Afskaffelse af Samordningsfradraget – at der jo hverken fra den nuværende regering eller den nuværende opposition – sådan som jeg har hørt debatterne her i salen – er blevet afgivet noget løfte om, at en afskaffelse af samordningsfradraget skulle være ensbetydende med en forhøjelse af bruttopensionen med 29.000 kr. for alle tjenestemandspensionister.

Det løfte er aldrig blevet givet. Det ville ikke være rimeligt at give det. Det ville betyde en bruttoudbetaling fra stat og kommuner på ekstra 1,8 mia. kr., nettobelastningen selvfølgelig noget mindre, fordi det ville blive beskattede penge, men et efter omstændighederne meget stort beløb, som, hvis man gjorde dét rent, ville betyde, at en meget stor gruppe af tjeneste-

[Finansministeren]

mænd med jævne lønninger ville få en samlet pensionsdækning, når de var på folkepension, tjenestemandspension og ATP-pension, som klart oversteg deres løn, og det har Folketinget jo også klart sagt ikke har været hensigten med ordningen.

Så udgangspunktet har været – og det var det også for den forrige regering, ved jeg, i dens forberedelsesarbejde, som vi er gået videre med – at man skulle foretage en begrebsmæssig klargøring, der gerne måtte indebære visse forbedringer til tjenestemandspensionisterne, men som langt-, langt-, langtfra var ensbetydende med, at vi skulle påføre de offentlige kasser så store merudgifter.

Det, der så er kommet ind i sammenhængen undervejs, er selvfølgelig, hvordan det skattereformforslag, regeringen har arbejdet med og har fremlagt, virker sammen med mulige ændringer i tjenestemandspensionssystemet. Der er sagen jo den, at uanset hvad man i øvrigt måtte mene og argumentere vedrørende regeringens udspil – jeg tænker på den 12-timersdebat, der foregik i går – er det i hvert fald en kendsgerning, at indfører man arbejdsmarkedsbidrag, som rammer de erhvervsaktive lønmodtagere og selvstændige, og som indirekte påvirker overførselsindkomsterne, så er der én gruppe, som står tilbage som store nettovindere i sagen, og det er dem, der er på tjenestemandspension, og dem, der har en pensionskasseordning og for så vidt pensionister, som har renteindtægter ved siden af folkepensionen, for deres situation vil være, at de får den fulde indkomstskattelettelse, men hverken bidrager direkte eller indirekte til den på den måde, som arbejdsmarkedsbidraget virker ind på.

Det vil sige, at virkningen af skattereformen og de øremærkede arbejdsmarkedsbidrag er, at pensionsdækningen for alle nuværende og mange, mange, mange kommende årgange af pensionister – hvad enten de er tjenestemandspensionister eller er i en pensionskasseordning – vil være en forbedret dækningsgrad i forhold til lønnen efter arbejdsmarkedsbidraget.

Jeg tror, det er meget, meget vigtigt, at man gør sig klart, at sådan forholder det sig, så man ikke kommer ind i nogle misforståede diskussioner, som jeg har set nogle tilløb til i enkelte dagblade og i det seneste nummer af bladet Folkeskolen, hvor man på baggrund af, jeg

havde nær sagt rytter om, hvad der var undervejs, har skrevet en fuldstændig harmdirrende leder, som der ikke er baggrund for i realiteterne i dette forslag.

På side 6 i bemærkningerne til lovforslaget illustrerer vi lidt denne problemstilling med forbedringen af dækningen for de forskellige pensionsordninger. Jeg har så ment, at lige præcis i sammenhæng med skattereformen var dette det rigtige tidspunkt til at få løst problemet med afvikling af samordningsfradraget som begreb.

Sagen er den, at tjenestemandspensionistgruppen, denne forholdsvis lille gruppe, vel får en andel af de samlede skattelettelser på adskillige hundrede millioner kroner. Det har jeg ikke eksakte tal på, men det ville være mit skøn. Denne gruppe får en fremgang i disponibel indkomst, som vel typisk, når vi har gennemført manøveren fuldt ud, ligger på en halv snes tusinde kroner om året, og det må man jo sige – hvis man vil udtrykke det på den måde – er en meget god kompensation for en afhandling af diskussionen om samordningsfradraget.

Det, vi så gør, er, at vi siger: Lad os lave hele pensionsberegningssystemet om, så det mere ligner pensionskasseordningerne, så pensionen ved fuld optjening defineres som 57 pct. af den pensionsgivende løn på alle løntrin, og så give et tillæg til dem, der er førtidspensionister og altså ikke har folkepensionen ved siden af, som har nogenlunde samme størrelse som det nuværende samordningsfradrag.

Det giver en begrebsmæssigt langt klarere og rigtigere udformning af tjenestemandspensionssystemet. Det fjerner en række af de debatmæssige misforståelser, som har hærget dette område i en længere årrække. Og så betyder det også, at noget af den lidt tilfældige skævvridning af tjenestemandspensionssystemet, der er sket gennem årene, rettes op i forhold til, hvordan pensionskasseordningerne er skruet sammen på de forskellige indtægtsniveauer.

Det er klart, at hvis man vil lave overgangen til et sådant system, uden at det koster mange hundrede millioner kroner i udvidelse af statens og kommunernes udgifter, så vil der ved fuld gennemførelse af det nye system være nogle, der taber lidt, og nogle, der vinder lidt.

Vi mener, at vi har fået det skruet sådan sammen, at vi har fået minimeret de udsving,

[Finansministeren]

og så har vi altså lavet en overgangsordning, der betyder, at ingen, som i dag er gået på pension, kan bliver dårligere stillet på noget punkt i forløbet, end de ville have været efter det gamle system. Men hvis det nye system indebærer fordele for dem, vil de få andel i dem.

Det vil også gælde for de nærmest kommende årgange af pensionister. Og i forhold til nogle af de laveste lønnede grupper, hvor vi syntes der var lidt for store tab ved de lange optjening, når det nye system var kørt helt igennem, har vi lavet et særligt overgangssystem, et særligt tillæg, som f.eks. for postbude vil udjævne det.

Dermed mener jeg at vi har fået udformet en løsning, som dels skaber principiel klarhed, dels medfører begrænsede ekstraudgifter for statskassen i forhold til dem, som ligger i selve skattereformens opbygning, som jeg har nævnt, idet profilen på det her er, at i det første år er det neutralt for statskassen. Så kommer der på grund af overgangsordningernes udformning en vis merudgift, der vel løber op i 1½ pct. af de nuværende tjenestemandspensionsudgifter, før det trappes af igen i løbet af nogle år.

Det er i meget kort form dels baggrunden for, dels den faktiske virkning af dette system.

Det, jeg selvfølgelig dernæst skal svare på, er et spørgsmål, som blev rejst af flere ordførere: Der står i lovforslaget, at det har været forhandlet med organisationerne. Hvad har de egentlig sagt i organisationerne?

Det er klart, at vi også burde have redegjort yderligere for det. Det skal jeg så gøre nu.

Jeg skal sige, at vi har haft forhandlinger i et par omgange. Der har, siden overenskomstene blev afsluttet i februar, været et udvalgsarbejde, hvor disse tanker fra regeringens side har været forelagt tjenestemandorganisationerne. Og vi har så, da jeg bragte sammenhængen med skattereformen ind, haft en særlig forhandling med CFU om det, og det har været drøftet i større udstrækning i nogle af underorganisationerne.

Det, der er tilbagemeldingen fra Centralorganisationernes Fællesudvalg, tjenestemændene i staten, er, at man siger, at der ikke i alle henseender er enighed mellem centralorganisationerne om holdningen til sagen.

Statsansattes Kartel og AC tager regeringens lovforslag om samordningsfradrag m.v. og til-

pasning til skattereformen og arbejdsmarkedsreformen til efterretning, idet det forudsættes, at regeringen optager forhandling med tjenestemændenes organisationer, såfremt der måtte blive tale om forringende ændringer af folkepensionen, f.eks. indførelse af indtægtsbestemt folkepension.

Det sidstnævnte synspunkt deles af CO II og TOK. CO II og TOK finder det derimod uacceptabelt, at finansministeren ønsker at sammenblende afskaffelsen af samordningsfradraget for tjenestemandspensionisterne med en eventuelt kommende skattereform. CO II og TOK ønsker sikkerhed for, at ingen nuværende eller kommende tjenestemandspensionister får nedsat deres tjenestemandspension.

Jeg vil sige det på den måde, at fra de første organisationer, jeg nævnte, har jeg fået en klar opfordring til at gennemføre dette forslag. Jeg har ikke fået nogen afvisning fra de kritiske organisationer, bl.a. CO II, med hensyn til at fremsætte det, men jeg er forberedt på, at de under udvalgsarbejdet vil fremføre deres indvendinger i detaljer.

Jeg vil samtidig foregribe mine kommentarer til indvendingen fra CO II m.fl. Jeg synes, det er et meget vidtgående krav at stille til en omfattende omlægning af systemet, at der ikke alene, som regeringen har foreslået det og sikret det, ikke må ske nogen form for forringelse i forhold til videreførelse af de nuværende regler for de nuværende pensionister i hele deres levetid og for de nærmest kommende årgange i hele deres levetid, men heller ikke må ske nogen form for nedadgående justering på bare få hundrede kroner i tjenestemandspensionens niveau i forhold til en videreførelse af de nuværende regler for at komme over i et nyt system, især når det efter min opfattelse skal ses i sammenhæng med de meget betydelige forbedringer i pensionernes dækningsgrad, der er indbygget i skattereformen, og arbejdsmarkedsbidragenes virkning.

Den indvending har jeg selvfølgelig hørt, og jeg har også repliceret på den i forhold til tjenestemandorganisationerne.

Jeg tror, man må sige, at dette forslag i sammenhæng med skattereformen repræsenterer en fornuftig og også statsfinansielt ansvarlig løsning på de problemer, vi har diskuteret så mange gange, og at vi har taget alle de rimelige

[Finansministeren]

hensyn til vel erhvervede rettigheder og opsparede forventninger, som man kunne i situationen.

Derfor håber jeg, at den velvilje, jeg har mødt under førstebehandlingen her, kan omsætte sig i, at forslaget bliver vedtaget, men, som flere ordførere har været inde på, selvfølgelig vedtaget i den sammenhæng, det nu er tænkt i, nemlig med regeringens forslag til skatteomlægning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 94:

Forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 1990.

Af Finansudvalget.

(Fremsat 21/4 93 i betænkning fra Finansudvalget).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til anden (sidste) behandling sattes til forhandling under ét.

*Forhandling***Kim Behnke (FP):**

Det er jo nærmest et ritual, at Folketinget skal behandle statsrevisorernes endelige betænkning over statsregnskabet for et finansår.

Også i år er det Fremskridtspartiets holdning, at de penge, der blev brugt i 1990, var alt for mange. Det har vi søgt at ændre, både da finanslovaftalen for 1990 blev indgået i løbet af året, og særlig i forbindelse med tillægsbevillingsloven.

Men nu er tingene endeligt regnskabsaflagt, og derfor er det jo blot at konstatere, at sådan gik 1990.

Derfor indstiller vi, som det fremgår af betænkningen, til vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets tekst vedtoges uden afstemning.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 324:

Forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion. (Udvidelse af lønrefusions- og befordringsordningen m.v.).

Af undervisningsministeren (Ole Vig Jensen).

(Fremsat 19/5 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Anne-Marie Meldgaard (S):**

Det lovforslag, vi skal behandle nu, er en opfølgning af praktikpladsforliget af 20. november 1992, altså en justering af lovforslag nr. L 104.

Indholdet af forslaget er ikke Folketinget ubekendt, idet vi brugte megen tid i Uddannelsesudvalget mellem anden- og tredjebehandlingen og ikke mindst ved tredjebehandlingen her i salen den 18. december 1992.

Socialdemokratiet forsøgte dengang at få støtte til 2 ændringsforslag, som var identiske med indholdet i dette lovforslag, hvor det for det første foreslås, at kommuner og amtskom-